

**Przewodniczący
Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych
Damian Grzelka**

KRRIO.0501.7.2024
Kielce, 30 sierpnia 2024 r.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Olsztynie zgodnie z Pana wnioskiem przekazała Krajowej Radzie Regionalnych Izb Obrachunkowych Pana wiadomość wysłaną drogą mailową z dnia 18 czerwca 2024 r. dotyczącą rozbieżności poglądów na temat rocznego charakteru dotacji zabytkowych. W nawiązaniu do przedstawionego tematu, Krajowa Rada Regionalnych Izb Obrachunkowych zapoznała się ze stanowiskami poszczególnych izb w sprawie udzielania dotacji na zabytki w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

W przedmiotowej sprawie wskazać należy na art. 81 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.), który zawiera materialnoprawną podstawę do podjęcia dwóch nierozzerwalnie związanych ze sobą uchwał zastrzeżonych do kompetencji organu stanowiącego. Pierwsza z nich to, będąca aktem prawa miejscowego, uchwała określająca zasady udzielania dotacji, a druga to uchwała następcza w stosunku do niej i podejmowana na jej podstawie – mająca charakter indywidualny uchwała o przyznaniu dotacji konkretnemu podmiotowi lub podmiotom.

Kolejne regulacje w zakresie udzielania dotacji na zabytki zawarto w uchwale nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków (dalej Program) z której wynika, że realizacja zadań objętych dofinansowaniem może następować w okresie dłuższym niż 12 miesięcy oraz że wypłata środków następuje w transzach, każdorazowo po zakończeniu określonego etapu prac w ramach realizacji zadania inwestycyjnego.

Mając na uwadze ustalone przez organ stanowiący danej jednostki zasady udzielania dotacji na zabytki jak również ramy Programu, zdecydowana większość regionalnych izb obrachunkowych w swojej praktyce uznaje za dopuszczalne podjęcie uchwały „indywidualnej” o udzieleniu dotacji na zadanie inwestycyjne przy zabytku w roku poprzedzającym udzielenie dotacji. Podjęcie takiej uchwały, jest jednym z etapów procedury składającej się na Rządowy Program Odbudowy Zabytków, który to etap jest realizowany w początkowej fazie tej procedury, tj. po uzyskaniu wstępnej promesy i jest warunkiem możliwości przystąpienia do kolejnego etapu, którym jest ogłoszenie postępowania zakupowego.

W świetle powyższego Krajowa Rada RIO przyjęła, iż dotacja nie traci w takim przypadku charakteru rocznego, z uwagi na konieczność określenia wysokości dotacji w uchwale o udzieleniu dotacji na każdy rok, w którym udzielana jest dotacja. Kwota wydatków wynikających z tej uchwały powinna być zabezpieczona w uchwale budżetowej danego

roku i uwzględniona w wieloletniej prognozie finansowej oraz w wykazie przedsięwzięć jako zadanie wieloletnie. Zamieszczenie przedmiotowego zadania jako przedsięwzięcia ma na celu określenie limitów wydatków na każdy rok, a także określenie limitu zobowiązań z tytułu zawieranej umowy w ramach Programu. Ponadto zauważyć należy, że w takiej sytuacji rozliczenie dotacji (rocznej transzy dotacji) następuje z zachowaniem zasad określonych w art. 251 ustawy o finansach publicznych po zakończeniu każdego roku budżetowego, to znaczy winno być dokonywane dla poszczególnych transzy dotacji

Niezależnie od powyższego podkreślam, iż jakkolwiek rolą Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych jest w myśl art. 25a i 25aa ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 poz. 1325) upowszechnianie dorobku i doświadczeń Izb, a także zapewnienie jednolitości udzielanych przez izby wyjaśnień, to nie posiada ona uprawnień władczych wobec poszczególnych Izb, które sprawują swoje ustrojowe funkcje niezależnie. Podkreślić należy, że funkcje nadzorcze i opiniodawcze sprawowane są w Izbach bezpośrednio przez członków kolegiów, którzy w ramach realizacji swoich zadań są niezawisli i podlegają jedynie ustawom. Należy także zaznaczyć, że działalność nadzorcza Izb nie ma charakteru arbitralnego, opiera się na przepisach prawa a ich zastosowanie w konkretnych sytuacjach faktycznych podlega kontroli sądów administracyjnych.

Z należyтым szacunkiem

Damian Grzelka

Przewodniczący Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych

(podpisano elektronicznie)